

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
ORTAK DERSLERE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu usul ve esaslar ile ortak dersler koordinatörlüğü tarafından her eğitim-öğretim yılı için öğretim programları ile birlikte senato tarafından onaylanan derslerin Aydın Adnan Menderes Üniversitesi'nde yürütülmesinin düzenlenmesi amaçlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu usul ve esaslar, Aydın Adnan Menderes Üniversitesinin bütün programlarında yürütülen tüm ortak derslerde uygulanacak usul ve esaslara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu usul ve esaslar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitimi Yönetmeliği ile Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar'ın ilgili maddelerinde dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) ADÜ: Aydın Adnan Menderes Üniversitesini,
 - b) Birim: ADÜ bünyesinde yer alan Fakülte, Yüksekokul, Devlet Konservatuvarı ve Meslek Yüksekokullarını,
 - c) Uzaktan Eğitim Portalı: ADÜ Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından geliştirilmiş olan, öğrencilerin uzaktan eğitimle gerçekleştirilen derslere erişim sağladıkları sistemi,
 - ç) Eş Zamanlı: Uzaktan işlenen derslerde dersin öğrencilerinin ve ilgili öğretim elemanının derse belirli bir gün ve saatte uzaktan eğitim portalı üzerinden katılmalarını (senkron),
 - d) Eş Zamansız: Uzaktan işlenen derslerde dersin öğrencilerinin ve ilgili öğretim elemanının derse belirli bir gün ve saate bağlı olmadan uzaktan eğitim portalı üzerinden katılmalarını (asenkron),
 - e) OBİS: ADÜ öğrenci bilgi sistemini,
 - f) Ortak Dersler: 2547 sayılı kanunun 5'inci maddesinin 1 bendinde tanımlanan Türk Dili, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Yabancı Dil ve İş Sağlığı ve Güvenliği derslerini ifade eder,
 - g) Ortak Dersler Koordinatörü: Ortak derslerin koordineli bir şekilde yürütülmesinden sorumlu Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü tarafından görevlendirilen kişiyi,
 - ğ) Ortak Dersler Koordinatörlüğü: Ortak derslerin koordineli bir şekilde yürütülmesinden sorumlu ve ortak dersler koordinatörü başkanlığındaki birimi,
 - h) Ortak Dersler Komisyonu: Derslerin planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesi için ortak dersler koordinatörü başkanlığında ilgili bölüm başkanlığı/müdürlüklerin görevlendireceği kişilerden oluşan komisyonu,
 - 1) Rektör: ADÜ Rektörünü,
 - i) Senato: ADÜ Senatosunu,
 - j) YÖK: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığını,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Derslerin Planlanması ve Yürütülmesi

Derslerin planlanması

MADDE 5 -

(1) Ortak dersler kapsamına giren dersler, tamamen yüz yüze eğitim, tamamen uzaktan eğitim veya hem yüz yüze hem de uzaktan eğitim yoluyla planlanabilir.

(2) Uzaktan eğitim yoluyla verilen derslerin planlanması ve yürütülmesinde “Yükseköğretim Kurumlarında Uzaktan Öğretime İlişkin Usul ve Esaslar” dikkate alınır.

(3) Uzaktan öğretim yoluyla yürütülecek olan dersler eş zamanlı veya eş zamansız yöntemle Ortak Dersler Koordinatörlüğünün teklifi ve üniversite senatosunun kararıyla belirlenir.

Ders şubelerinin oluşturulması

MADDE 6 – (1) Yüz yüze veya uzaktan eğitim yoluyla verilen ortak dersler için ihtiyaç duyulan şubeler, ortak dersler koordinatörlüğü veya sorumlu bölüm başkanlıkları ve merkez müdürlükleri tarafından oluşturulur.

(2) Bu şubelere öğretim elemanı görevlendirme işlemi ilgili bölüm başkanlıkları ve merkez müdürlükleri tarafından yapılır.

(3) Ortak dersler kapsamında açılan yüz yüze ve uzaktan şubelerin her biri tek bir birime özgü olarak açılır. Bu durumda hiçbir şubeye birim dışından öğrenci kaydı alınmaz.

(4) Yüz yüze açılan şubeler için ilgili birimler tarafından derslik tahsisi yapılır.

(5) Öğretmenlik programlarına ait ortak derslerin şubeleri yalnızca öğretim programlarında belirtilen dönemlerde açılır.

(6) Öğretmenlik programları kapsamında yer alan ortak derslerin şube görevlendirmelerinde ilgili öğretmenlik programlarındaki öğretim elemanlarına öncelik verilir.

Derslerin yürütülmesi

MADDE 7 – (1) Ortak derslerin bu esaslar çerçevesinde koordineli bir şekilde yürütülmesinden ortak dersler koordinatörü sorumludur.

(2) Uzaktan eğitim yoluyla işlenen ortak derslerin şube sayısının fazla olması durumunda, ortak dersler haftanın her günü 08:00 ile 23:00 saatleri arasında yürütülebilir.

(3) Derslerin planlanmasından, yürütülmesinden ve değerlendirilmesinden ortak dersler komisyonu sorumludur.

(4) Ortak dersler için görevlendirilen öğretim elemanları, görevlendirildikleri derslerin okutulmasından, ders içerikleri ve materyallerinin oluşturulmasından, değerlendirme yöntemlerinin (ödev, proje, sınav vb.) belirlenmesinden, uygulanmasından, değerlendirilmesinden, öğrencilerin ders devam takiplerinin yapılıp OBİS’e işlenmesinden ve derslerle ilgili verilecek her türlü görevin yerine getirilmesinden bölüm başkanlıklarına / müdürlüklerine karşı sorumludur.

Eğitim dili yabancı dil olan programlarda derslerin yürütülmesi

MADDE 8 – (1) Kayıt olunan programın eğitimine başlamadan önce ADÜ Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan yabancı dil yeterlik sınavında başarılı olan, muafiyet talebi kabul edilen veya hazırlık sınıfını başarı ile tamamlayan öğrenciler, ortak dersler kapsamında yer alan yabancı dil dersini başarmış sayılır. Bu öğrencilerin ders başarı notu M (Muaf) olarak OBİS’e tanımlanır.

(2) Eğitim dili yabancı dil olan programlarda öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilere, ortak dersler kapsamına giren Türk Dili dersi yerine Türkçeye Giriş dersi okutulur ve eş değer olarak kabul edilir.

(3) Eğitim dili yabancı dil olan programlarda öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler için ortak dersler kapsamına giren Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ile İş Sağlığı ve Güvenliği derslerinin içerikleri ilgili programın eğitim diline uygun olarak hazırlanır ve yürütülür. Bu derslere ait tüm sınavlar ilgili programın eğitim dilinde yapılır.

(4) Eğitim dili yabancı dil olan programlarda öğrenim gören öğrencilerin aldığı ortak dersler kapsamına giren derslerin yüz yüze ve/veya uzaktan eğitim yoluyla verilmesine ortak dersler komisyonu tarafından dönem başlarında karar verilir.

Ders içeriklerinin hazırlanması

MADDE 9 – (1) Ders içerikleri ve ders materyalleri, dersin öğretim elemanı tarafından telif hakları gözetilerek haftalık ders içeriklerine uygun olarak hazırlanır.

(2) Her türlü ders içeriği ve materyali, bu materyalleri hazırlayan öğretim elemanının sorumluluğundadır.

(3) Uzaktan eğitim olarak verilen dersler sadece uzaktan eğitim portalı üzerinden yürütülür. Dersin öğretim elemanı hazırladığı ders materyallerini dönem başında uzaktan eğitim portalına yükler ve öğrenci erişimine açar.

(4) Öğretim elemanı, uzaktan eğitim yöntemi ile yürütülen tüm derslerin şubelerinde sanal sınıf ortamında gerçekleştirilen oturumlarda kendi sesini, görüntüsünü ve ders materyalini paylaşarak dersi etkileşimli olarak yürütür.

(5) Sanal sınıf ortamında eş zamanlı olarak gerçekleştirilen derslerin kayıt altına alınan videoları uzaktan eğitim portalına eklenerek öğrenci erişimine açılır ve dönem sonuna kadar açık tutulur.

(6) Eş zamansız olarak gerçekleştirilen dersler video olarak kayıt altına alınır, uzaktan eğitim portalına eklenerek öğrenci erişimine açılır ve dönem sonuna kadar açık tutulur.

(7) Uzaktan eş zamansız yürütülen ortak dersler için uzaktan eğitim portalına dönemlik ders video yükleme işlemleri, derslere başlama tarihinden itibaren ilk 10 hafta içerisinde yapılmalıdır. Bu süre içerisinde dersin dönem için gerekli olan tüm videoları, dersin sorumlu öğretim elemanı tarafından hazırlanır ve yüklenir. 10'uncu haftadan sonra uzaktan eğitim portalı üzerinde herhangi bir ders videosu ekleme/silme işlemi yapılamaz.

Ders kayıtları

MADDE 10 – (1) Birimlerin ortak ders şube talepleri, bağlı bölüm başkanlıkları ile merkezlerince değerlendirilir. Bu doğrultuda ilgili dersler için yüz yüze ve uzaktan eğitim şubeleri her yarıyılıda açılır.

(2) Öğretmenlik programlarına ait ortak dersler yalnızca öğretim programlarında belirtilen dönemlerde açılır.

(3) Öğrencilerin ortak dersler kapsamına giren tüm derslere kayıtlanma işlemleri, diğer derslerle birlikte akademik takvimde belirtilen ders kayıt tarihlerinde yapılır.

(4) Öğrenciler yalnızca ortak derslerde kendi birimi için açılan ilgili şubelere kayıtlanır. Derslere kayıt işlemlerinin tamamlanması öğrencinin kendi sorumluluğundadır.

Devam zorunluluğu

MADDE 11 – (1) Ortak dersler komisyonu tarafından aksi belirtilmedikçe yüz yüze eğitim yoluyla ve/veya uzaktan eğitim yoluyla alınan derslerde, %70 devam zorunluluğu vardır.

(2) Ortak dersler komisyonu tarafından aksi belirtilmedikçe, dersleri uzaktan eğitim yoluyla alan öğrenciler eş zamanlı dersin devam zorunluluğunu tamamlamak için ders başlama saatinde derse katılmak veya ders gününü izleyen yedi (7) gün içerisinde, ders videosunun tamamını uzaktan eğitim portalından izlemekle yükümlüdür.

(3) Ortak dersler komisyonu tarafından aksi belirtilmedikçe, dersleri uzaktan eğitim yoluyla alan öğrenciler eş zamansız dersin devam zorunluluğunu yerine getirmek için yüklenen videoların tamamını belirtilen süre içerisinde uzaktan eğitim portalından izlemekle yükümlüdür.

(4) Uzaktan eğitim yoluyla verilen derslerin şubelerinde öğrencilerin devam/devamsızlık bilgileri, uzaktan eğitim portalında yer alan ders katılım göstergeleri dikkate alınarak öğretim elemanı tarafından OBİS'e işlenir.

Muafiyet sınavı

MADDE 12 – (1) Hangi derslerden hangi tarihte muafiyet sınavı yapılacağına ve kapsamına Senato tarafından karar verilir.

(2) Muafiyet sınavı yapılmasına karar verildiğinde;

a) Muafiyet sınavı, merkezi ve yüz yüze olarak yapılır.

b) Muafiyet sınavı, muafiyet sınavı başvurusunda bulunan öğrenciler için güz döneminde yapılır ve ücretsizdir.

c) Öğrenciler muafiyet sınavı için başvurularını, OBİS üzerinden yapılacak duyuruya göre yapar.

ç) Muafiyet sınavı tarihi, yeri ve sınava ilişkin tüm işlemler ortak dersler koordinatörlüğü tarafından internet sitesi üzerinden duyurulur ve tüm akademik birimlere bildirilir.

d) Başarılı olan öğrencilerin başarı notu M (Muaf) olarak OBİS'e tanımlanır.

Sınavlar

MADDE 13 –

(1) Ortak dersler kapsamında tüm birimlere yönelik yürütülen derslerin sınavlarına ilişkin usul ve esaslar şunlardır:

a) Ortak derslere yönelik öğrenci başarıları değerlendirme süreçlerinin hazırlığı, uygulanması ve değerlendirilmesi işlemleri dersin sorumlu öğretim elemanının yükümlülüğündedir.

b) Öğrenci başarıları değerlendirme süreci, sorumlu öğretim elemanları tarafından ders bilgi paketlerinde belirtilmiş olan değerlendirme işlemleri esas alınarak gerçekleştirilir.

c) Öğrencilerin katılamadıkları sınavlar için OBİS üzerinden başvurmaları halinde, mazeret sınavı uygulanıp uygulanmayacağı ya da süresi içinde tamamlayamadıkları çalışmalar nedeniyle ek süre verilip verilmeyeceği ve uygulama esasları birimin ilgili kurulu tarafından belirlenir; sınav sorumlu öğretim elemanı tarafından yapılır.

ç) Ortak derslerin dönem sonu ve bütünleme sınavları, akademik takvimde yer alan dönem sonu ve bütünleme sınavı tarihleri aralığında belirlenen tarihte yapılır.

d) Sorumlu öğretim elemanları gerçekleştirilecek olan yüz yüze sınavların takvimini birim ile istişare ederek belirler; sınav takvimi ve yer bilgileri, ilgili birimin sınav takvimi ilanı içerisinde yer alır. Sorumlu öğretim elemanı belirlenen sınav tarih ve yer bilgisini OBİS'e tanımlar.

e) Özel gereksinimi olan öğrencilerin sınavları; dersin özelliğine, öğretim elemanının tercihi ve öğrencinin özel gereksinimine göre yüz yüze sınav, proje, ödev, performans, portfolyo, vaka incelemesi, rapor ve benzeri farklı yöntem ve araçlar kullanılarak yapılabilir.

Tek ders sınavı ve ek sınavlar

MADDE 14 – (1) Tek ders sınavı ve ek sınav başvuruları akademik takvimde belirtilen tarihlerde OBİS üzerinden yapılır.

(2) Birim kurul kararı ile başvuruları onaylanan öğrenciler için dersin sorumlu öğretim elemanlarına tek ders sınavı ve ek sınav tanımlamaları yapılır.

(3) Tek ders sınavı tanımlanan öğretim elemanları sınavın gerçekleştirilmesi sürecinde birim ile sınav takvimi ve yer planlaması yapar, sınavı uygular, değerlendirir ve sonuçları sınavın yapıldığı tarihi takiben üç iş günü içinde ilan eder.

(4) Ek sınav ders sınavı tanımlanan öğretim elemanları sınavın gerçekleştirilmesi sürecinde birim ile sınav takvimi ve yer planlaması yapar, sınavı uygular, değerlendirir ve sonuçları akademik takvimde belirtilen ek sınav sonuç ilanı tarihinde ilan eder.

Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi

MADDE 15 – (1) Sınav sonuçlarının değerlendirilme aşamaları şunlardır:

a) Ortak dersler kapsamına giren derslerden muafiyet sınavı yapılması hâlinde, 100 tam puan üzerinden en az 50 puan alan öğrenci, başarılı kabul edilir ve sınav sonucu M (Muaf) şeklinde tanımlanır.

b) Ortak derslerin sınavları, her bir ders şubesindeki sorumlu öğretim elemanı tarafından hazırlanır, uygulanır ve değerlendirilir.

c) Sınav değerlendirme süreçleri tamamlandıktan sonra sorumlu öğretim elemanı evrakı birime teslim eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 16 – (1) Bu usul ve esaslarda hüküm bulunmayan hâllerde; ilgili mevzuat hükümleri ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 17 – (1) ADÜ Senatosunun 12.12.2024 tarihli ve 2024/19 sayılı oturumunda alınan II sayılı karar ile kabul edilen Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Ortak Derslere İlişkin Usul ve Esaslar yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 18 – (1) Bu usul ve esaslar Senatoda kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 19 – (1) Bu esaslar, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür. Bu Esaslar, ADÜ Senatosunun 13.08.2025 tarihli ve 2025-18 sayılı oturumunda alınan II sayılı karar ile kabul edilmiştir.

Yönergenin Kabul Edildiği Senato Kararı			Yönergenin Değişen veya İptal Edilen Maddeleri
Tarih	Sayı	No	
13.08.2025	2025/18	II	
Yönergeyi Değiştiren Senato Kararı			Yönergenin Değişen veya İptal Edilen Maddeleri
Tarih	Sayı	No	
19.11.2025	2025-23	II	9.maddeye 7.fıkra eklenmiştir.